

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 24 hallituksen esityksen johdosta laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 6 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 15 päivänä lokakuuta 1982 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 186.

Samassa tarkoituksessa eduskunta on lähettänyt valiokuntaan 22 päivänä toukokuuta 1979 ed. Kankaan ym. lakialoitteen n:o 298 (1979 vp.) laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 8 §:n muuttamisesta ja 26 päivänä helmikuuta 1982 ed. Kuuskoski-Vikatmaan ym. lakialoitteen n:o 95 laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 8 §:n muuttamisesta.

Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa myös käsiteltäviksi eduskunnan 29 päivänä maaliskuuta 1981 valiokuntaan lähettämät ed. Kaupin ym. toivomusaloitteen n:o 500 (1981 vp.) maatalon emännän yksilöllisestä eläketurvasta ja ed. Louvon ym. toivomusaloitteen n:o 527 (1981 vp.) maatalousyrittäjien eläketurvan saattamisesta sukupuolesta riippumattomaksi.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Heimer Sundberg ja esittelijä Katriina Aliviuhkola sosiaali- ja terveysministeriöstä, johtaja Antti Suominen Eläketurvakeskuksesta, osastopäällikkö Tauno Jouhtimäki Maataloustuottajien Keskusliitosta, agronomi Bertel Bäck Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista ja varatoimitusjohtaja Seppo Pietiläinen Maatalousyrittäjien Eläkelaitoksesta. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maatalousyrittäjien eläkelain säännöksiä maatilatalouden harjoittajien työtulon jakautumisesta samalla viljelmällä työskentelevien henkilöiden kesken siten, että emäntä voisi saada eläkkeen perusteeksi nykyistä suuremman osuuden puolisoiden yhteisestä työtulosta. Lisäksi ehdotetaan maatilatalouden työtulon määrittelyssä huomioon otettavaa suurinta maatalousmaan hehtaarimäärää koskevaa rajaa korotettavaksi. Muutokset ehdotetaan tulemaan voimaan vuoden 1983 alusta.

Lakialoitteessa n:o 298 (1979 vp.) ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelain 8 §:ää muu-

tettavaksi periaatteessa samansisältöiseksi kuin hallituksen esityksessä on ehdotettu.

Lakialoitteessa n:o 95 ehdotetaan maatalousyrittäjien eläkelain 8 §:ää muutettavaksi samansisältöiseksi kuin hallituksen esityksessä on ehdotettu.

Toivomusaloitteessa n:o 500 (1981 vp.) ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin maatalon emännän yksilöllisen eläkkeen toteuttamiseksi.

Toivomusaloitteessa n:o 527 (1981 vp.) ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin maatalon emännän ja isännän sosiaaliturvan saattamiseksi sukupuolesta riippumattomaksi ja erityisesti maatalon emännän sosiaaliturvassa havaittujen epäoikeudenmukaisuuksien korjaamiseksi.

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä sosiaalivaliokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotusta tarpeellisenä, minkä vuoksi valiokunta on asettanut lakiehdotuksen hyväksymisen kannalle.

Hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksyminen toteuttaa olennaisesti laki- ja toivomusaloitteissa esitetyt ehdotukset ja toivomukset. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa aloitteet hylättäviksi.

Edellä olevan perusteella sosiaalivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Lisäksi valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteisiin n:ot 298 (1979 vp.) ja 95 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Lopuksi valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 500 ja 527 (molemmat 1981 vp.) hylättäisiin.

Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 1982

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja M. Puhakka, varapuheenjohtaja Kauppi ja jäsenet Alppi, Halonen, Hyrynkangas, Joutsenlahti, Juntumaa,

Kemppainen, Mikkola, Paasio, Pokka, Saarikoski, Savolainen, Stenius-Kaukonen ja Ziliacus sekä varajäsen Pukkio.

Vastalause

Maatalouden emännän eläketulot ovat olleet erittäin pienet, eivätkä maatalousyrittäjien kokonaiseläketulot suinkaan siitä suurene, että ne jaetaan uudella tavalla puolisoiden kesken. Etenkin pientilojen kohdalla olisi eläketuloja saatava nousemaan, koska ne nykyisin ovat todella pienet.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen 8 §:ään lisättäisiin uusi

2 momentti, jolloin pykälän 2—8 momentit siirtyisivät 3—9 momentiksi, seuraavasti:

8 §

Eläke maksetaan alle 15 hehtaarin tilan kohdalla 50 prosentilla korotettuna, jonka korotetun eläkeosuuden kustannuksista vastaa kokonaan valtio.

Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 1982

Anssi Joutsenlahti